ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ

29/11/2026

Η ευαγγελική περικοπή του πλούσιου Νεανίσκου μας φέρνει αντιμέτωπους με ένα από τα βαθύτερα ερωτήματα της ανθρώπινης ύπαρξης. Τι είναι τελικά το αγαθό; Τι σημαίνει να είναι κανείς καλός άνθρωπος και ποια είναι η σχέση της ανθρώπινης αγαθότητας με την αιώνια ζωή;

Πρόκειται για ερωτήματα που δεν απασχόλησαν μόνο τους ανθρώπους της εποχής του Χριστού, αλλά εξακολουθούν να προβληματίζουν και τον σύγχρονο άνθρωπο. Στην εποχή μας, μάλιστα, έχουμε συνηθίσει να ταυτίζουμε το καλό με το ωφέλιμο, με εκείνο που ανακουφίζει τον πόνο, εξυπηρετεί τις ανάγκες των άλλων ή συμβάλλει στη βελτίωση της κοινωνικής ζωής. Αναμφίβολα, η φιλανθρωπία, η κοινωνική προσφορά και η ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου αποτελούν σημαντικές εκφράσεις της αγάπης. Μπορούν όμως από μόνες τους να εξαντλήσουν το περιεχόμενο της αγαθότητας;

Η συνάντηση του Χριστού με τον πλούσιο νεανίσκο αρχίζει ακριβώς με αυτό το ερώτημα. Ένας άνθρωπος Τον πλησιάζει και Τον ρωτά: «*Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;*». Η απάντηση του Κυρίου είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική: «*Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός*».

Ο Χριστός δεν επιχειρεί απλώς να διορθώσει έναν χαρακτηρισμό. Μετατοπίζει το ερώτημα από την πράξη στο πρόσωπο, από το αγαθό ως μια ηθική κατηγορία στον Θεό ως την ίδια την πηγή της αγαθότητας. Το αγαθό δεν είναι απλώς ένα σύνολο πράξεων που μπορούν να αξιολογηθούν ή να μετρηθούν. Δεν εξαντλείται στο αποτέλεσμα μιας καλής ενέργειας ούτε στην κοινωνική ωφέλεια που αυτή μπορεί να προσφέρει. Η αγαθότητα έχει την πηγή της στον ίδιο τον Θεό και ο άνθρωπος καλείται να γίνει μέτοχος αυτής της αγαθότητας.

Αυτό δεν σημαίνει ότι οι καλές πράξεις χάνουν τη σημασία τους. Αντίθετα, αποκτούν το αληθινό τους περιεχόμενο όταν γίνονται έκφραση της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό. Δεν αρκεί να κάνουμε κάτι καλό. Χρειάζεται να αναζητούμε και τον τρόπο με τον οποίο υπάρχουμε μέσα από αυτό που κάνουμε. Άλλωστε, μια πράξη μπορεί εξωτερικά να φαίνεται ωφέλιμη, αλλά να μην πηγάζει από την αγάπη. Η αγαθότητα δεν ταυτίζεται πάντοτε με αυτό που προσφέρει μια πρόσκαιρη ικανοποίηση, αλλά συνδέεται με εκείνο που πραγματικά οδηγεί τον άνθρωπο στην πληρότητα της ζωής.

Ο Χριστός, στη συνέχεια, υπενθυμίζει στον νεανίσκο τις εντολές. Εκείνος απαντά ότι όλες τις έχει τηρήσει από τη νεότητά του. Δεν παρουσιάζεται, λοιπόν, ως ένας άνθρωπος αδιάφορος για την πνευματική ζωή. Αντίθετα, φαίνεται να έχει διαμορφώσει μια συνεπή ηθική στάση και να αναζητά ειλικρινά κάτι περισσότερο. Ωστόσο, ο Χριστός τού αποκαλύπτει ότι

υπάρχει ακόμη κάτι που του λείπει. «*Ἔτι ἕν σοι λείπει*». Αυτή η φράση έχει ιδιαίτερη σημασία. Ο νεανίσκος φαίνεται να αντιμετωπίζει την πνευματική ζωή ως μια διαδρομή στην οποία συγκεντρώνει κανείς καλές πράξεις, τηρεί υποχρεώσεις και εξασφαλίζει σταδιακά την αιώνια ζωή. Ο Χριστός, όμως, δεν του ζητά να προσθέσει απλώς μία ακόμη καλή πράξη στον κατάλογο των κατορθωμάτων του. Τον καλεί να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο σχετίζεται με τη ζωή και τα αγαθά του. «*Πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι*».

Ο Κύριος στρέφει το βλέμμα του νεανίσκου προς τους φτωχούς, προς εκείνους που μέχρι τότε δεν φαίνεται να αποτελούσαν το κέντρο της προσοχής του. Του ζητά να αναγνωρίσει στον συνάνθρωπο όχι απλώς έναν αποδέκτη της φιλανθρωπίας του, αλλά ένα πρόσωπο με το οποίο καλείται να συνδεθεί μέσα από την αγάπη. Η πνευματική ζωή δεν μπορεί να εξαντλείται στην προσωπική ηθική αυτάρκεια. Δεν αρκεί να μην αδικώ τον άλλον. Χρειάζεται να τον βλέπω, να αναγνωρίζω την ανάγκη του και να αναλαμβάνω την ευθύνη της παρουσίας του στη ζωή μου.

Εδώ αποκαλύπτεται και μια βαθύτερη διάσταση της χριστιανικής ανθρωπολογίας. Ο άνθρωπος δεν ολοκληρώνεται κλεισμένος στον εαυτό του, διασφαλίζοντας όσα έχει και προστατεύοντας την ατομική του αυτάρκεια. Αντίθετα, γίνεται πραγματικά άνθρωπος όταν ανοίγεται στη σχέση, όταν προσφέρει και αγαπά. Η έξοδος από τον εαυτό μας δεν αποτελεί απώλεια της ύπαρξής μας, αλλά δρόμο προς την αληθινή πληρότητά της. Αυτός είναι και ο τρόπος υπάρξεως που φανερώνει η Αγία Τριάδα, η κοινωνία της αγάπης, στην οποία καλείται να συμμετάσχει ο άνθρωπος.

Ο νεανίσκος, ωστόσο, ακούγοντας τα λόγια του Χριστού, λυπήθηκε βαθιά, επειδή ήταν πολύ πλούσιος. Η λύπη του φανερώνει ότι, παρά την επιθυμία του για την αιώνια ζωή, υπήρχε κάτι που δεν μπορούσε να αποχωριστεί. Τα πλούτη του δεν ήταν απλώς όσα κατείχε, αλλά είχαν γίνει ένας τρόπος ασφάλειας και βεβαιότητας για την ύπαρξή του. Δεν μπορούσε να φανταστεί τη ζωή του χωρίς αυτά. Έτσι, ενώ αναζητούσε την αιώνια ζωή, δυσκολευόταν να εγκαταλείψει εκείνα που του προσέφεραν την αίσθηση ότι ήδη κατείχε τη ζωή.

Η κατάσταση αυτή δεν αφορά μόνο τους οικονομικά εύπορους ανθρώπους. Ο καθένας μας έχει τους δικούς του θησαυρούς, πολλές φορές όχι υλικούς. Μπορεί να είναι οι βεβαιότητές μας, οι επιθυμίες μας, η ανάγκη να ελέγχουμε τα πάντα, η προσκόλληση στην εικόνα που έχουμε δημιουργήσει για τον εαυτό μας ή ακόμη και η αυτάρκεια που μας εμποδίζει να εμπιστευθούμε τον Θεό. Το ουσιαστικό ερώτημα, επομένως, δεν είναι μόνο τι έχουμε, αλλά τι είναι εκείνο που δεν είμαστε διατεθειμένοι να αποχωριστούμε, ακόμη κι όταν ο Χριστός μάς καλεί σε μια βαθύτερη σχέση μαζί Του.

Και ενώ ο νεανίσκος απομακρύνεται λυπημένος, ο Χριστός δεν τον καταδικάζει. Δεν τον εξαναγκάζει ούτε ακυρώνει την ελευθερία του. Η

πρόσκληση παραμένει ανοιχτή. Ο Θεός δεν επιβάλλει την αγάπη Του, αλλά προσκαλεί τον άνθρωπο να ανταποκριθεί ελεύθερα σε αυτήν. Αυτό ακριβώς φανερώνει και το μεγαλείο της θείας αγάπης. Ο άνθρωπος μπορεί να δυσκολεύεται, να διστάζει, ακόμη και να απομακρύνεται, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο Θεός παύει να τον καλεί.

Γι' αυτό και η κατάληξη της περικοπής είναι τόσο σημαντική. Όταν οι ακροατές του Χριστού αναρωτιούνται «*Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;*», Εκείνος απαντά: «*Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν*». Η σωτηρία δεν είναι ένα ανθρώπινο κατόρθωμα ούτε το αποτέλεσμα μιας αριθμητικής συγκέντρωσης καλών πράξεων. Είναι καρπός της χάριτος του Θεού και της ελεύθερης ανταπόκρισης του ανθρώπου. Δεν καλούμαστε απλώς να γίνουμε καλύτεροι με τις δικές μας δυνάμεις, αλλά να επιτρέψουμε στη χάρη του Θεού να μεταμορφώσει τον τρόπο με τον οποίο υπάρχουμε.

Η ευαγγελική περικοπή του πλούσιου Νεανίσκου μάς καλεί, τελικά, να επανεξετάσουμε τι ονομάζουμε αγαθό και πώς αντιλαμβανόμαστε την πνευματική μας ζωή. Το καλό δεν είναι απλώς μια πράξη κοινωνικής ωφέλειας, ούτε ηθικό μέγεθος που μπορούμε να μετρήσουμε και να αξιολογήσουμε. Είναι η συμμετοχή του ανθρώπου στη ζωή του αγαθού Θεού, η οποία φανερώνεται μέσα από την αγάπη, την κοινωνία και την ελευθερία από τον εγκλωβισμό στον εαυτό μας.

Ίσως, λοιπόν, το ερώτημα που χρειάζεται να κρατήσουμε από τη σημερινή ευαγγελική συνάντηση να μην είναι μόνο πόσα καλά πράγματα κάνουμε, αλλά ποιοι άνθρωποι γινόμαστε μέσα από αυτά. Γιατί η αιώνια ζωή δεν είναι απλώς κάτι που προσδοκούμε να αποκτήσουμε στο μέλλον, αλλά μια νέα σχέση με τον Θεό που αρχίζει από το παρόν και μεταμορφώνει ολόκληρη την ύπαρξή μας.

Και αν, όπως ο νεανίσκος, ανακαλύπτουμε ότι υπάρχουν ακόμη πράγματα που μας κρατούν δεμένους, δεν χρειάζεται να απελπιζόμαστε. Η αδυναμία μας δεν είναι ισχυρότερη από τη χάρη του Θεού. Εκεί όπου ο άνθρωπος συναντά τα όρια των δυνατοτήτων του, αρχίζει η δυνατότητα της θείας αγάπης. Αρκεί να μη σταματήσουμε να ακούμε την πρόσκληση του Χριστού: «*Καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι*».

π. Παναγιώτης Τσαπέκος